

ПРЕДЛАГА:

Утвърдил:

*Гл. Комисар Н. Николов,
Директор на ГДПБЗН-МВР*

*Главен комисар Калин Георгиев,
Главен секретар на МВР*

В сила от 01.05.2012 г.:

КООРДИНИРАНЕ СТРУКТУРИТЕ ОТ ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА (ЕСС) ПРИ ЯДРЕНИ И РАДИАЦИОННИ АВАРИИ

I. Общи положения;

Процедурата определя реда за привеждането на силите и средствата от ЕСС за действие при ядрени и радиационни аварии.

II. Приложение на процедурата

Процедурата се прилага при ядрена или радиационна авария:

- в обекти, използващи или съхраняващи радиоактивни източници,
- при транспортиране на свежо или отработено ядрено гориво, радиоактивни източници и материали или радиоактивни отпадъци,
- в металургичните предприятия, които преработват скрап и в местата за предаване и съхранение на скрап на територията на Р България;
- създаваща риск от трансграничен пренос на радиоактивни вещества от друга държава;
- на граничните контролно-пропускателни пунктове;
- вследствие на злонамерено използване на ядрени и радиоактивни материали с последващо радиоактивно замърсяване.

III. Оповестяване от ЕСС и органите за управление:

1. Дежурният в националния оперативен център (НОЦ) – ГДПБЗН получава съобщение от дежурния в оперативния център (ОЦ) на СУ/ОУПБЗН, от ЕЕНСП-112, от Агенцията за ядрено регулиране/Международната агенция за атомна енергия/ Центъра за мониторинг и информация към ЕС.

2. Дежурният в НОЦ - ГДПБЗН:

- проверява достоверността на информацията и по възможност събира допълнителни сведения и данни от района, в който е регистрирана ядрена или радиационна авария;
- докладва на директора на ГДПБЗН;

- уведомява:

- аварийния център на АЯР;
- оперативния дежурен по ниво на подчиненост;
- оперативния дежурен на съответния орган на изпълнителната власт (Оперативните дежурни на министерства, на областни/общински щабове за изпълнение на съответните планове за защита при бедствия);

- извършва оповестяване на групите по определения ред в Наредбата за условията и реда за функционирането на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност;

- събира, обработва и предоставя информация до пресцентъра на МВР за радиационния фон на мястото на аварията и предприетите мерки.

IV. Организиране на взаимодействието между структурите от ЕСС

1. Взаимодействието се осъществява по приложената схема:

2. Оперативните центрове получават, обработват и обменят своевременно информация за радиационната обстановка.

3. Оперативните дежурни/ситуационни центрове на министерства, ведомства, дежурните към органите на местната власт и дежурните при юридически лица и еднолични търговци по чл. 35 и чл. 36 от ЗЗБ организират изпълнението на дейностите съгласно планове за защита при бедствия и предоставят информация за предприетите действия в НОЦ на ГДПБЗН или на ОЦ на СУ/ОУПБЗН.

V. Кординацията на силите и средствата от ЕСС в района на бедствието се организира от ОЦ на СУ/ОУПБЗН, който:

1. Поддържа връзка с ръководителя на място;
2. Получава от ръководителя на място информация за развитието на аварията, данните от радиационния мониторинг и дозиметриен контрол, приложените защитни мерки за ограничаване на разпространение на замърсяването, необходимите сили и средства, анализира информацията и я предоставя в НОЦ на ГДПБЗН и на съответните щабове за подпомагането им при вземане на решения.
3. Организира въвеждането на допълнителни сили и средства по искане на ръководителя на място, кмета на общината или областния управител.
4. Във взаимодействие с органите на местната власт координира логистичното осигуряване на частите от ЕСС.

VI. Задължения на съставните части от ЕСС при ядрени и радиационни аварии:

№	ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ ПРИ ЯДРЕНИ И РАДИАЦИОННИ АВАРИИ	ОТГОВОРНИ ОРГАНИ И ЛИЦА
	Получават информация за мястото, мащаба на инцидента, вида замърсяване, жертви и застрашено население.	ЕЕНСП 112, ОЦ, ОДЧ-МВР, Ръководител на място
1	Оповестяване	
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	МВР, МОСВ, МЗ-НЦРРЗ, АЯР
	Оповестяване на централно, областно и общинско ниво.	МВР
2	Неотложни мерки за намаляване на въздействието	
	• първоначална оценка на радиационната обстановка; • определяне на зоните за сигурност и за	МВР МВР

	контролиран достъп на основа на резултатите от радиационния мониторинг; • отцепване на мястото на инцидента и обозначаване със знаци за радиоактивно замърсяване; • дозиметричен контрол на мястото на инцидента; използване на ИСЗ; • временно извеждане или евакуация на населението при необходимост; • осигуряване на подходящи места за безопасно временно съхранение на радиоактивните източници и материали до предаването им на ДП РАО.	МВР МВР и МЗ-НЦРРЗ, МВР, Областни управители, Кметове на общини МВР съгласувано с АЯР
	Радиационен мониторинг и вземане на проби за анализ (почва, вода, храна и др.).	МВР, МЗ-НЦРРЗ, МОСВ, АЯР
	Събира и обработва метеорологични данни, анализира метеорологичната ситуация и прогнозира атмосферни процеси и явления с цел определяне разпространението на радиоактивното замърсяване в атмосферата и водните басейни.	НИМХ – БАН, МВР, АЯР
	Спиране на движението по застрашени пътища и ж.п. участъци.	МВР, МТИТС МРРБ
	Организиране на контролни пунктове за дозиметричен контрол и деконтаминация.	МВР, АЯР, МЗ-НЦРРЗ
	Осигуряване, укрепване и хидроизолация на участъци, замърсени с радиоактивни вещества, с цел предотвратяване на разпространението им в околната среда.	МВР, АЯР
3	Спасителни операции	
	Извеждане на пострадали от зоната на замърсяване.	МВР, МЗ
	Оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения.	МЗ, МВР, БЧК
	Осигуряване на обществения ред и регулиране на движението.	МВР
	Извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване.	МВР, МЗ-НЦРРЗ

4	Евакуация и настаняване на засегнатото население	
	Временно извеждане или евакуация на население и животни.	МВР, МТСП, МЗХ,
	При необходимост временно настаняване на евакуираното население в резервен сграден фонд и в други подходящи сгради.	Областни управители, Кметове на общини, Ръководители на ведомства
	Осигуряване на сграден фонд за държавни структури включително за щабове за изпълнение на планове за защита при бедствия	МРРБ, Областни управители, Кметове на общини
5	Извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи	
	Деконтаминация на района на инцидента.	МВР, МЗ-НЦРРЗ, ДПРАО
	Осигуряване на резервно водоползване или доставяне на вода с водоноски.	МРРБ, МВР, Кметове на общини, БЧК
	Възстановяване на движението на МПС и подвижен ЖП състав.	МРРБ, МТИТС,
6	Други операции, свързани със защитата	
	Сформиране на пресцентър и уведомяване на масмедииите и предоставяне на актуална информация.	МВР, АЯР
	Раздаване на помощи на пострадалото население.	МВР, БЧК, МТСП, МЗХ, Кметове на общини

VII. Точки за контакт (на режим 24/7) по изпълнение на тази процедура.

N	Организация	Телефон, мобилен телефон, факс, e-mail	Забележка
Министерски съвет			
1.	Дежурен		
МВР			
2.	СЦ		
3.	НОЦ - ГДПБЗН		

4.	Дежурен ГДНП		
5.	Пресцентър		
МЗ			
6.	Дежурен		
МТИТС			
7.	Дежурен		
МРРБ			
8.	Дежурен		
МЗХ			
9.	Дежурен		
МОСВ			
10.	Дежурен		
МТСП			
11.	Дежурен		
БЧК			
12.	Дежурен		
АЯР			
13.	Аварийен център		

VIII. Процедурата преустановява своето действие след изтегляне на силите и средствата от ЕСС от мястото на бедствието.